

[Finansministeren.]

der i forhold til varepriserne er reduceret ofte til en brøkdel af, hvad den var, da de nuværende toldsatter blev vedtaget.

De produktioner, der er indrettet til at leve under den stærke beskyttelse, som importreguleringen har betydet, vil komme i store overgangsvanskeligheder, hvis de samtidig er berøvet den som helhed langt mindre beskyttelse, de havde før importreguleringen. Der vil derfor kunne opstå meget uheldige virkninger for beskæftigelsen i en måske ikke helt kort periode, hvis man ikke gengiver tolden noget af dens tidligere betydning, når varerne frigives. Regeringen har ikke ment at kunne påtage sig ansvaret for den nedgang i beskæftigelsen, som dette vil medføre. Man må gå ud fra, at der vil være et flertal på rigsdagen, som heller ikke tør påtage sig dette ansvar. Derfor skal forslaget medvirke til at muliggøre en fortsat liberalisering, men samtidig give de pågældende produktioner den tilpasnings-tid, som er nødvendig, hvis man ikke skal slå for meget i stykker.

Jeg har en gang tidligere her i det høje ting stillet forslag om en delvis ajourføring af vore toldsatter; det var i foråret 1947, da jeg på den daværende venstreregerings vegne fremsatte et lovforslag om en generel 100 pct.s forhøjelse af mængdetoldsatterne med visse undtagelser. Dette forslag blev ikke gennemført. Siden 1947 er der sket adskilligt, som bevirker, at ajourføringen i dag må formes på en anden måde end dengang. For det første er der sket en yderligere betydelig prisstigning, som betyder, at ajourføringsproblemet nu er mere omfattende end for 5 år siden. For det andet er der gennem de internationale toldforhandlinger indført en række bindinger, som også vi er inddraget i. Herved sættes der på en række områder dels grænser for ajourføringen's størrelse og dels for dens form. Med dette sidste tænker jeg på de vigtige bestemmelser, navnlig for manufakturvarerne, der går ud på, at en forhøjelse af de bestående toldsatter kun kan ske ved overgang til værditold. Det er derfor heldigt, at vi nu er således stillet, at de praktiske vanskeligheder ved værditolden kan overvindes. Endelig har for det tredje den igangværende liberalisering gjort spørgsmålet om ajourføringen af toldsatterne aktuelt.

Det er derfor det rigtige tidspunkt nu at tage dette spørgsmål op. Vi må alle være interesseret i, at den liberalisering, som både er en international forpligtelse og en dansk interesse, nøje forbundet med effektiviteten af vor produktion, kan gennemføres, uden

at der kommer en betydelig overgangsarbejdsløshed. Hensynet til beskæftigelsen og det særlige mål at forebygge selv en midlertidig produktionsnedgang har derfor været medbestemmende for udformningen af dette lovforslag.

Jeg skal ikke gå ind på forslaget's enkelt-heder, men henviser til de udførlige bemærkninger, der ledsager det. Det er imidlertid klart, at spørgsmålet om en toldrevision rejser en mængde enkeltproblemer. Det er tanken, at regeringen, når dette forslag er gennemført, vil nedsætte en kommission til at foretage den affilng af vor toldlovgivning, som nu er påkrævet.

Når vi her i landet, som det også er sket andetsteds, vælger denne fremgangsmåde, er det udfra den samme betragtning, som i 1921 fik afdøde finansminister Neergaard til på samme tid at indlede arbejdet med en almindelig toldrevision og at søge en hurtig gennemførelse af de væsentligste af de toldforhøjelser, som denne revision medfører. Disse forhøjelser blev gennemført omtrent omgående, hvorefter der arbejdedes i tre år med den endelige udformning af det nye toldsystem.

En lignende fremgangsmåde er ønskelig nu. Et forslag, der indeholder forhøjelser af told- eller forbrugsafgifter, bør ikke ligge i længere tid i rigsdagen, da det, som enhver kan forstå, kan fremkalde uønskede dispositioner — i dette tilfælde importforøgelser. Det er grunden til, at den rigtige fremgangsmåde er at gennemføre de væsentligere forhøjelser efter en kort behandling og så se nærmere på affilngen i en kommission.

Jeg skal om dette forslag endnu kun tilføje, at det i henhold til Oslokonventionen er notificeret de andre lande, der er deltagere i denne konvention. Der er modtaget en enkelt henvendelse fra et af disse lande, men den angår kun en lille enkelthed, som man let kan tage hensyn til under udvalgsbehandlingen. Iøvrigt udløber fristen for svar netop i disse dage.

Jeg skal dernæst gøre nogle almindelige bemærkninger om den økonomiske baggrund for de tre lovforslag og dermed for den kommende tids finans- og pengepolitik.

For at vi så godt som muligt kan bedømme det økonomiske klima, hvori denne politik skal føres, har regeringen ligesom i fjor ladet udarbejde en økonomisk årsoversigt. Denne vil i de nærmeste dage blive omdelt til rigsdagens medlemmer. Jeg forudskikker den bemærkning, at det netop i øjeblikket er ganske særlig vanskeligt at give en blot nogenlunde sikker bedømmelse af fremtiden.